

DEFEKTOLOGIJA

ČASOPIS ZA PROBLEME DEFEKTLOGIJE

GODINA I

1965.

BROJ 1.

UVODNA RIJEČ

Radna zajednica Visoke defektološke škole Sveučilišta u Zagrebu na svojoj III redovitoj sjednici, održanoj 29. siječnja 1965. godine, donijela je na prijedlog Vijeća nastavnika odluku o izdavanju časopisa pod nazivom »DEFEKTOLOGIJA«. Ova je odluka u skladu sa zadacima Visoke defektološke škole, kao visokoškolske nastavne i naučne ustanove, te bazira na odredbama njenog Statuta kojima se reguliraju pitanja u vezi osnivanja i izdavanja publikacija rečene ustanove.

U duhu odluke Radne zajednice, članci u časopisu »Defektologija« treba da predstavljaju radove o aktuelnim problemima iz oblasti defektoloških nauka, kao i radove s područja defektologiji bliskih ili srodnih nauka, ukoliko su oni za defektologiju od značaja. Program časopisa je širok i raznovrstan, kao što su upravo tako raznovrsna i široka područja defektologije. Prema tome, časopis će donositi članke koji se bave pojavama u razvoju ličnosti osoba sa smetnjama u psihosomatskom razviku i njihovim rehabilitacijskim mogućnostima sa specijalnopedagoškog i specijalnopsihološkog aspekta, kao i sa šireg sociološkog, biološko-medicinskog, profesionalnog i pravnog aspekta.

Časopis će objavljivati teorijske i naučno-istraživačke radove naših i stranih stručnjaka, stručne radove, kao i radove iz oblasti disciplina koje se obrađuju u nastavi visokoškolskih ustanova za obrazovanje defektologa odnosno specijalnih pedagoga. Nadalje, »Defektologija« će donositi referate i prijevode strane stručne literature, kritičke ocjene, stručne bibliografske prikaze naših i stranih novijih izdanja, te razne stručne vijesti i potrebne informacije.

Osnivač časopisa »DEFEKTOLOGIJA«, Visoka defektološka škola, osnovana je u Zagrebu 1962. godine Odlukom Sabora SR Hrvatske kao samostalna visokoškolska nastavna i naučna ustanova za obrazovanje nastavnika i profesora defektologa, odnosno defektologa s višom i visokom stručnom spremom. Njoj su postavljeni zadaci da osim izvođenja nastave organizira i razvija naučni rad u oblasti defektoloških i drugih srodnih nauka koje se na školi izučavaju. Obaveze Visoke defektološke škole postale su u ovom pogledu još i veće kad je ona, 26. prosinca 1964. godine, primljena u sastav Sveučilišta u Zagrebu. Ovaj akt je vrlo značajan za defektologiju u našoj zemlji. Time je u stvari prviput u Jugoslaviji i defektologija dobila svoje mjesto u okviru univerzitetskog studija.

Iz navedenih razloga, a obzirom na to da je Visoka defektološka škola Sveučilišta u Zagrebu zasad jedina visokoškolska ustanova ove vrste u čitavoj SFRJ, ona je pokrenula izdavanje ovog časopisa koji po svom karakteru i svojim koncepcijama treba da udovolji suvremenim potrebama u razvijanju defektoloških nauka u našem društvu, kao i da predstavlja pun odraz novih i naprednih stremljenja u primjeni defektologije u našoj praksi.

Iako se je Visoka defektološka škola prihvatila zadatka da izdaje ovaj časopis, to smo čvrsto uvjereni i svjesni toga da će ona moći izvršiti taj zadatak samo uz

punu pomoć širokog kruga suradnika. Stoga ona želi putem časopisa »Defektologija« okupiti na užu suradnju sve jugoslavenske stručnjake, kao i pojedine eminentne stručnjake iz inozemstva s područja defektologije. U prvom redu, što je samo po sebi razumljivo, očekuje se najuža suradnja nastavnog kadra s istovrsnih viših škola za obrazovanje specijalnih pedagoga odnosno nastavnika defektologa u Beogradu i Ljubljani. Zatim, očekuje se ne manje intenzivna suradnja stručnjaka i naučnih radnika s drugih specijalno-pedagoških, psiholoških institucija koje se bave neposredno ili posredno problemima koji zasijecaju ili se dodiruju s defektološkom problematikom. Ovakva široka suradnja je nužno potrebna, jer su i pojave koje proučava defektologija kompleksne pojave. Razumije se da će se rado objavljivati prilozi svih koji bi željeli surađivati u časopisu, jer će se time samo povećati njegova aktuelnost.

Objavlivanjem stručnih i naučnih radova svojih suradnika, »DEFEKTOLOGIJA« će bez sumnje pridonositi ubrzanju procesa integriranja defektologije, odnosno defektoloških nauka u našoj zemlji, a čemu svi težimo. Time će ona ujedno dati doprinos razvoju defektologije koja će se temeljiti na praksi, realiziranoj u našoj socijalističkoj društvenoj stvarnosti.

Naša vrlo dinamična društvena stvarnost uvjetovala je vrlo značajne promjene i u defektološkoj praksi, koju čine rehabilitacija i zaštita, odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece, omladine i odraslih osoba sa smetnjama u psihosomatskom razvitku. Iz toga proizlazi zadatak za defektologiju da proučava te promjene, da otkriva i izučava pojave i probleme, da istražuje i utvrđuje nove oblike i metode rada, te da na temelju rezultata istraživanja pronalazi najefikasnija rješenja problema koji se pojavljuju u primjeni defektologije u praksi. Stoga je jedan od glavnih zadataka časopisa »Defektologija« da publiciranjem podstiče takva proučavanja i istraživanja. On bi dakle po svojoj namjeni trebao da ima pretežno teoretski karakter.

Defektološke nauke danas u svijetu brzo napreduju. Nemoguće je zamisliti napredan praktički rad s osobama ometenim u psihosomatskom razvitku, a da se u tom radu ne koriste postignuti rezultati defektoloških istraživanja, fundiranih na metodologiji dijalektičkog materijalizma. Očito bi bila šteta kad se ti rezultati ne bi koristili. Potrebno je da se oni sačuvaju i da diskusija o njima obuhvati širi krug defektologa.

Sve ovo rječito govori o potrebi izdavanja jednog ovakvog teoretskog časopisa u oblasti defektologije, kakav bi trebao da bude časopis »Defektologija«. Vjerujemo da će on moći udovoljiti tim zahtjevima. Svoj konačan oblik dobit će, dakako, tek putem veze sa čitaocima, a uz punu podršku i sugestije svojih suradnika. Zajedničkim radom to će se tek moći ostvariti.

Objavlivanjem naučnih i stručnih radova iz oblasti defektologije i njoj srodnih nauka, časopis »Defektologija« treba da pridonese upoznavanju na širem planu s postignutim rezultatima u istraživanju zakonitosti razvoja ometenih u psihosomatskom razvitku, kao i mogućnosti njihovog rehabilitiranja s medicinskog, edukativnog, profesionalnog i socijalnog aspekta. Iako je izvan dvojbe da edukacija predstavlja jedan od najvažnijih faktora u kompleksnoj defektološkoj problematici, to je časopisu dat širi naziv »DEFEKTOLOGIJA«, kako bi se time istaknulo da će on donositi radove iz čitave kompleksne defektološke problematike. Smatramo da ćemo dovoljno argumentirati opravdanost izbora tog imena rječima poznatog čehoslovačkog naučnog radnika u oblasti defektologije, Dr Miloša Sovaka, koji u jednom svom objašnjavanju problema defektologije kaže: »Za tu široku oblast naučnoistraživačkog rada, koji se obavlja timski u interesu kompleksnosti istraživanja i samog staranja, treba tražiti i naziv šireg obima. Dok se ne nađe naziv koji će biti adekvatniji, više izraziti i opće prihvatljiv, možemo reći da tome širem shvatanju struke zasad najbolje odgovara naziv d e f e k t o l o g i j a.«

Unapređujući razvoj defektologije, časopis će nastojati da objavljuje sve one rezultate istraživanja s medicinskog, psihološkog, pedagoškog, sociološkog i drugih područja koji pridonose uspješnijem i svestranijem osposobljavanju osoba ometanih u psihosomatskom razvitku. Prema tome u centru pažnje bit će mnogo više

osobe ometane u psihosomatskom razvitku, nego samo organsko-funkcionalne smetnje kao takve.

Danas, u vremenu kada je primjena defektologije u praksi zauzela već široke razmjere, vjerujemo da će svojim izlaženjem i časopis »Defektologija«, kao teoretski časopis defektologije u našoj zemlji, dati u tome koristan doprinos. Taj zadatak časopis »Defektologija« će utoliko moći bolje da izvrši, ukoliko redakcija časopisa dobije što puniju pomoć i podršku od suradnika i čitalaca — pretplatnika.

Molimo stoga za suradnju sve one koji su obzirom na svoju stručnu i naučnu zainteresiranost za defektološku problematiku voljni da u ovom časopisu surađuju.

Tomislav Špoljar

Dekan Visoke defektološke škole
Sveučilišta Zagreb